

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ РОМАНА ДРАЖНЬОВСЬКОГО

Роман Дразньовський - доктор картографії, професор, географ, бібліограф, чільний громадський діяч української діаспори у США народився 13 серпня 2022 року у м. Чорткові. 7 травня 1944 р., безпосередньо після повернення Червоної армії у м. Чорткові був арештований батько професора – Йосип Матвійович Дразньовський, який у час німецької окупації працював кондукторським нарядчиком на залізничній станції “Чортків”. Таку роботу органи радянського правосуддя розцінили як “посібництво німцям”, за що, відповідно до вироку, він був засуджений “до вищої міри покарання – розстрілу із конфіскацією майна”. Як сказано у документах прокуратури СРСР про реабілітацію, “міру покарання замінили на 15 років таборів”. Очевидно, головним мотивом арешту і жорстокого присуду була та обставина, що син арештованого Роман у 1944 р. був відомий як активний молодіжний діяч і на цей час перебував у дивізії “Галичина”, про що було добре відомо більшовицьким карателям. Батько помер у таборах із тавром “ізмінника родини” і тільки 21 січня 1992 р., ще під грифом Прокуратури СРСР, прийшло повідомлення, що “Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні” від 17 квітня 1991 р. громадянина Дразньовського Йосипа Матвійовича реабілітовано”, яке, на превеликий жаль, було відмінено Генеральною прокуратурою (за керівництвом сумнозвісного Потебенька) вже незалежної України у 2000 році.

Роман Дразньовський навчався в університетах Граца (1947–1950 рр.) та Іннсбрука (1953–1954 рр.) Австрії, доктор картографії (1957). Після еміграції до США працював у Колумбійському університеті (Нью-Йорк): 1957–1962 рр. – укладач карт; у 1962 р. отримав ступінь магістра. Від 1962 р. – лектор Українського географічного товариства, куратор картографії. Від 1978 р. – куратор колекції Товариства в бібліотеці Вісконсинського університету (м. Мілвокі) та професор Університету (1979–1983 рр.). У 1980–1996 рр. – професор Українського Вільного Університету в Мюнхені, водночас 1993–1995 рр. – його ректор. Викладав у школі українознавства (1970–1978 рр.; її директор 1975–1978 рр.); очолював Шкільну раду при УККА (1977–1983 рр.), Українське бібліотечарське товариство Північної Америки (1976–1980 рр.). У 1972 році Р. Дразньовський був редактором стінної фізичної карти «Україна», виданої у Нью-Йорку Українським соціологічним інститутом, Шкільною радою Українського Конгресового Комітету та Братством «Броди-Лев». У 1974 році Діловий комітет земляків Чортківської округи, до діяльності якого спричинився Р. Дразньовський, випустив друком «Історично-мемуарний збірник Чортківської округи: повіти Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики» його авторства та Б. Стефановича. 1986 року виходить друком в його редакції книга «Хрестоматія тисячоліття хрещення Руси-України» (Світовий Конгрес Вільних Українців, Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада; Філадельфія — Торонто).

Член президії Світового конгресу вільних українців (1978–1988 рр.), Братства ветеранів УНА. Член Американської географічної асоціації, Асоціації бібліотек США, 1973–1976 рр. голова Нью-Йоркської ради директорів бібліотек, від 1974 р. віце-президент Української бібліотечної асоціації в Америці.

Редактор наукового журналу «Current Geographical Publications». Почесний член французької «Societe de Geographie» у Парижі. Нагороджений золотою медаллю «Charles P. Daly Medal» (1978), якою Американське географічне товариство (AGS) відзначає видатних географів-картографів і в період з 1902 по 1986 нагородило всього 55 науковців. Вісконсинський університет встановив премію імені Р. Дразньовського.

Голова Головної і Крайової управ Братства колишніх вояків 1-ї Дивізії УНА, голова Братства охорони воєнних могил «Броди-Лев», яке допомагало українським воякам-

інвалідам і сиротам полеглих українських вояків, а також за ініціативою Дrajнiовського здійснило перепоховання полеглих в Італії українських вояків на новозбудованому військовому цвинтарі між Болоньєю та Флоренцією.

Автор праць: «Сучасні публікації в галузі географії»(1964 р.), «Фізична карта України» (1972 р.), «Бібліотека карт»(1975 р.); брав участь у написанні книг «Картографія», «Спеціалізовані бібліотеки» та ін.

Роман Дrajнiовський помер у США в 2006 році.

Вибрані праці

1. Drazniowsky R. Cataloging and Filing Rules for Maps and Atlases. New York, 1964; 1969.
2. Map Librarianship: readings / comp. by R. Drazniowsky. Metuchen N.J.: Scarecrow Press, 1975. 548 p.
3. Drazniowsky R. Cartography general // General Geology: Encyclopedia of Earth Science. Boston, MA.: Springer, 1988.
4. Drazniowsky Roman. Bibliographies as tools for map acquisition and map compilation // Cartographica: The International Journal for Geographic Information and Geovisualization. 1966. Vol. 3, No. 2. P. 138–144.

Література

1. *Мельничук Б.* Дrajнiовський Роман // Тернопільський енциклопедичний словник : у 4 т. / редкол.: Г. Яворський та ін. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2004. Т. 1. С. 530.
2. *Сивий М.* Геологи і географи Тернопільщини: довідник. 113-114. Т.: Вектор, 2021. С. 113-114.

Проф. Мирослав Сивий